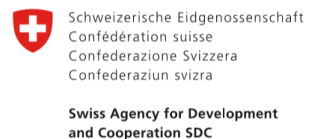

Republika Srbija

Sprovodi program

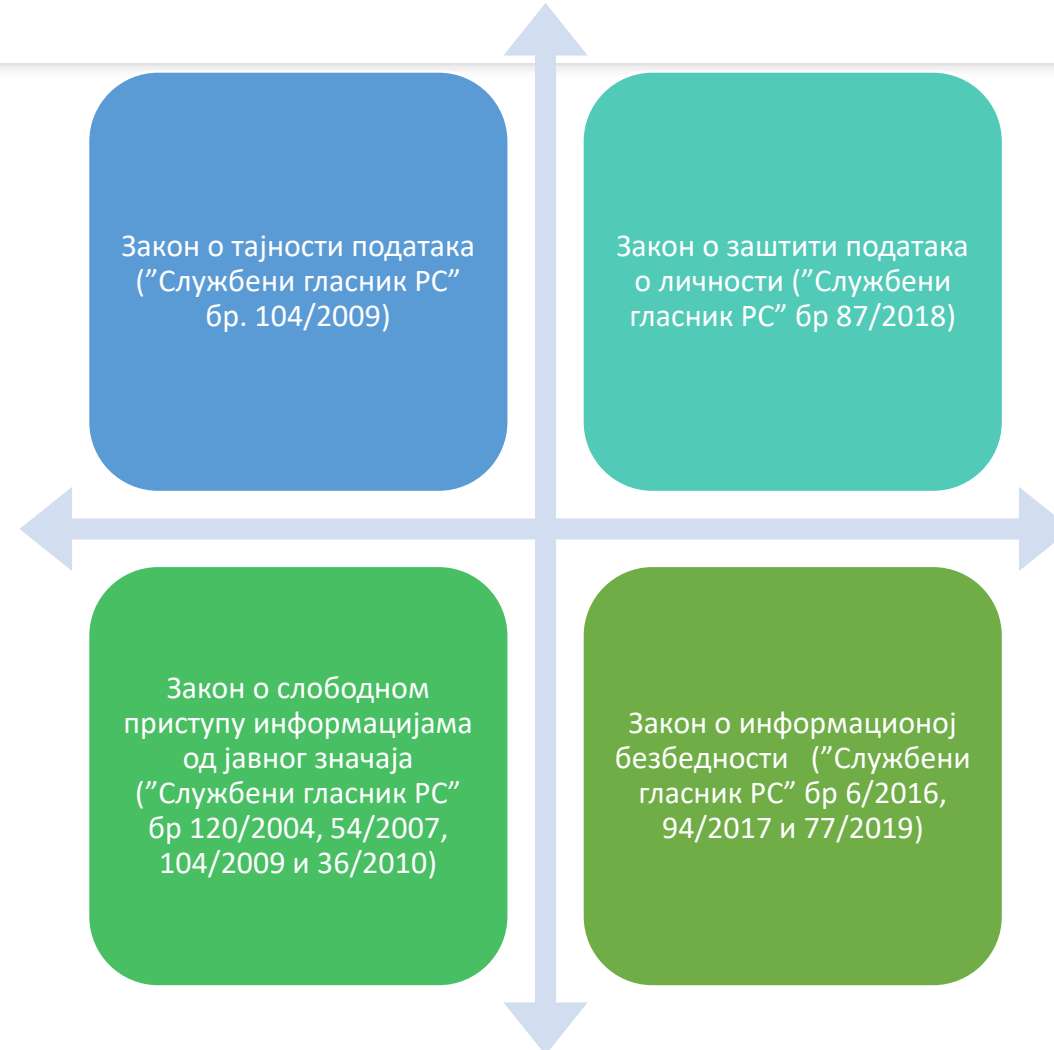

УВОД У ТАЈНОСТ ПОДАТАКА

Београд, новембар 2020

Ана Тоскић Цветиновић

Управљање информацијама у Републици Србији

Управљање информацијама у Републици Србији

Republika Srbija

Sprovodi program

- Повезани концепти
- Различита терминологија
- Различита надлежна министарства – Министарство унутрашњих послова, Министарство државне управе и локалне самоуправе, Министарство правде, Министарство трговине, туризма и телекомуникација

Закон о тајности података

- Уређује јединствен систем одређивања и заштите тајних података који су од интереса за националну и јавну безбедност, одбрану, унутрашње и спољне послове Републике Србије, заштите страних тајних података, приступ тајним подацима и престанак њихове тајности, надлежност органа и надзор над спровођењем овог закона, као и одговорност за неизвршавање обавеза из овог закона и друга питања од значаја за заштиту тајности података.

Тајни подаци

- *Податак од интереса за Републику Србију* је сваки податак или документ којим располаже орган јавне власти, који се односи на територијални интегритет и сувереност, заштиту уставног поретка, људских и мањинских права и слобода, националну и јавну безбедност, одбрану, унутрашње послове и спољне послове;
- *Тајни податак* је податак од интереса за Републику Србију који је законом, другим прописом или одлуком надлежног органа донесеном у складу са законом, одређен и означен одређеним степеном тајности.
- Као тајни податак може се одредити податак од интереса за Републику Србију **чијим би откривањем неовлашћеном лицу настала штета**, ако је потреба заштите интереса Републике Србије претежнија од интереса за слободан приступ информацијама од јавног значаја.

Ко може одредити тајност података и како?

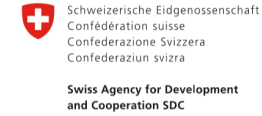
Republika Srbija

Sprovodi program

- Овлашћена лица која могу одредити тајност података:
 - 1) председник Народне скупштине;
 - 2) председник Републике;
 - 3) председник Владе;
 - 4) руководилац органа јавне власти;
 - 5) изабрани, постављени или именовани функционер органа јавне власти који је за одређивање тајних података овлашћен законом, односно прописом донесеним на основу закона, или га је за то писмено овластио руководилац органа јавне власти;
 - б) лице запослено у органу јавне власти које је за то писмено овластио руководилац тог органа.
- Одлуком о одређивању степена тајности, донетом након процене могуће штете по интересе РС.
- Одређује се најнижи степен тајности који може спречити штету.

Могући степени тајности

- „ДРЖАВНА ТАЈНА” - одређује се ради спречавања настанка неотклоњиве тешке штете по интересе Републике Србије;
- „СТРОГО ПОВЕРЉИВО” - одређује се ради спречавања настанка тешке штете по интересе Републике Србије;

Уредба о ближим критеријумима за одређивање степена тајности „ДРЖАВНА ТАЈНА” и „СТРОГО ПОВЕРЉИВО” ("Службени гласник РС", бр. 46/2013)

- „ПОВЕРЉИВО” - одређује се ради спречавања настанка штете по интересе Републике Србије;
- „ИНТЕРНО” - одређује се ради спречавања настанка штете за рад, односно обављање задатака и послова органа јавне власти који их је одредио.

Уредба о ближим критеријумима за одређивање степена тајности „ПОВЕРЉИВО” и „ИНТЕРНО” у органима јавне власти ("Службени гласник РС", 79/2014)

Престанак тајности података

датумом утврђеним у
документу у коме је
садржан тајни податак

наступањем одређеног
догађаја утврђеног у
документу у коме је
садржан тајни податак

истеком законом
одређеног рока

опозивом тајности

ако је податак учињен
доступним јавности

за податак са ознаком
„ДРЖАВНА ТАЈНА” – 30
година

за податак са ознаком
„СТРОГО ПОВЕРЉИВО”
– 15 година

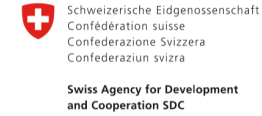
за податак са ознаком
„ПОВЕРЉИВО” – пет
година

за податак са ознаком
„ИНТЕРНО” – две
године

Престанак тајности података

Republika Srbija

Sprovodi program

- Могућност продужења рока чувања тајности података
- Могућност опозива тајности података – наступање чињеница и околности услед којих податак престаје да буде од интереса за РС
- Периодична процена тајности:
 - за податак означен степеном „ДРЖАВНА ТАЈНА”, најмање једном у десет година;
 - за податак означен степеном „СТРОГО ПОВЕРЉИВО”, најмање једном у пет година;
 - за податак означен степеном „ПОВЕРЉИВО”, најмање једном у три године;
 - за податак означен степеном „ИНТЕРНО”, најмање једном годишње.

Опозив тајности на основу одлуке надлежног органа (чл. 25)

Republika Srbija

Sprovodi program

- Овлашћено лице органа јавне власти опозива тајност податка, и омогућава остваривање права тражиоцу, односно подносиоцу захтева на основу решења Повереника у поступку по жалби, односно на основу одлуке надлежног суда у поступку по тужби, у складу са законом којим се уређује слободан приступ информацијама од јавног значаја и законом који уређује заштиту података о личности.

Ограничење права на слободан приступ информацијама од јавног значаја

- Чл. 9. 1 (5) ЗоСПИОЈЗ – орган власти неће тражиоцу омогућити остварење права на слободан приступ информацијама ако би тиме учинио доступним информацију или документ за који је прописима или службеним актом заснованим на закону одређено да се чува као државна, службена, пословна или друга тајна, односно који је доступан само одређеном кругу лица, а због чијег би одавања могле наступити тешке правне или друге последице по интересе заштићене законом који претежу над интересом за приступ информацији:
 - Формални услов – постојање одлуке којом се податак/документ означава као тајан
 - Материјални услов – могућност наступања тешких правних или других последица по **интересе заштићење законом** који **претежу** над интересом за приступ информацији

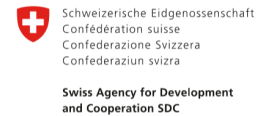
Ограничење права у вези заштите података о личности

- У ЗЗПЛ 2008. постојао посебан основ за могуће ограничење права на обавештење, увид и копију података о личности
- ЗЗПЛ 2018 предвиђа могућност ограничења права, уколико ова ограничења не задиру у суштину основних права и слобода и ако то представља неопходну и сразмерну меру у демократском друштву за заштиту:
 - 1) националне безбедности;
 - 2) одбране;
 - 3) јавне безбедности;
 - 4) спречавања, истраге и откривања кривичних дела, гоњења учинилаца кривичних дела, или извршење кривичних санкција, укључујући спречавање и заштиту од претњи по јавну безбедност;
 - 5) других важних општих јавних интереса, а посебно важних државних или финансијских интереса Републике Србије, укључујући монетарну политику, буџет, порески систем, јавно здравље и социјалну заштиту;
 - 6) независности правосуђа и судских поступака;
 - 7) спречавања, истраживања, откривања и гоњења за повреду професионалне етике;
 - 8) функције праћења, надзора или вршења регулаторне функције која је стално или повремено повезана са вршењем службених овлашћења у случајевима из тач. 1) до 5) и тачке 7) овог става;
 - 9) лица на које се подаци односе или права и слобода других лица;
 - 10) остваривања потраживања у грађанским стварима.

Тајни подаци и подаци о личности

- Сви подаци о личности нису тајни подаци
- Различити режиме заштите
- Појам руковаоца подацима у оба закона, али са различитим значењем - ЗоТП: физичко лице или организациона јединица органа јавне власти, који предузима мере заштите тајних података у складу са одредбама овог закона
- Оба закона предвиђају мере заштите података – ЗоТП: опште и посебне мере које се предузимају ради спречавања настанка штете, односно мере које се односе на остваривање административне, информатичко-телекомуникационе, персоналне и физичке безбедности тајних података и страних тајних података
- Приступ тајним подацима – на основу сертификата, по функцији, или на основу одлуке којом се опозива тајност; слободан приступ информацијама.
- Приступ подацима о личности – лице на које се подаци односе; за обраду од стране других руковалаца и обрађивача мора постојати правни основ.

Хвала на пажњи!

